Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Alina Brăgaru)
Dosarul nr. 2ac-232/25
(2-24093214-02-2ac-04042025)

D E CI Z I E

4 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru
în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”ZAO CAPITAL INVESTMENT”, reprezentată de avocatul Andrei Bîtcă, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”ADG AUTO TRANS” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”ZAO CAPITAL INVESTMENT” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Pretențiile reclamantului:

La 19 august 2024, SRL „ADG Auto Trans” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”ZAO Capital Investment” prin care a solicitat încasarea datoriei rezultate din cererea-contract pentru transportul de mărfuri din 6 septembrie 2023 în mărime de 46 315,68 lei, penalității în mărime de 69 007,86 lei și cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuielile pentru asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta, SRL „ADG Auto Trans” a indicat că la 6 septembrie 2023 între SRL ”ZAO Capital Investment” în calitate de beneficiar și SRL „ADG Auto Trans” în calitate de transportator a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor de transport, în temeiul căruia transportatorul s-a obligat să presteze serviciile de transport, iar beneficiarul s-a obligat să achite prețul serviciilor prestate.

Menționează că a respectat în întregime prevederile contractuale, fapt confirmat prin actul și factura semnată de ambele părți, iar SRL ”ZAO Capital Investment” nu și-a onorat obligația asumată de achitare a costului lucrărilor, suma neachitată restantă fiind de 46 315,68 lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, C.A. ”Frecăuțean Marina”, în interesele SRL „ADG Auto Trans”, la 20 februarie 2024 a expediat reclamația, în temeiul căreia a solicitat achitarea sumei restante, notificare lăsată de pârât fără răspuns și executare, motiv pentru care reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată.

Conform pct. 7 al contractului, pentru neexecutarea în termen a obligațiilor asumate, beneficiarului i se aplică o penalitate în mărime de 0,5 % din sumă pentru fiecare zi de întârziere.

Dat fiind că suma restantă datează cu 25 septembrie 2023, până la data depunerii acțiunii în instanță s-a format o penalitate de 69 007,86 de lei.

În drept reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată conform prevederilor art. 1375, 858 alin. (2) Cod civil, art. 82, 90, 94, 96, 166 – 167, 176 – 177 CPC.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ADG Auto Trans” împotriva SRL „ZAO Capital Investment” cu privire la încasarea datoriei rezultate din cererea-contract pentru transportul de mărfuri din 6 septembrie 2023, penalității contractuale și cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la SRL „ZAO Capital Investment” în beneficiul SRL „ADG Auto Trans” datoria rezultată din cererea-contract pentru transportul de mărfuri din 6 septembrie 2023 în mărime de 46 315,68, penalității contractuale în mărime de 69 007,86 lei și cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 4 009,68 lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 24 ianuarie 2025, apelanta SRL „ZAO Capital Investment”, reprezentată de avocatul Andrei Bîtcă, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respins capătul de cerere privind încasarea penalității în mărime de 69 007,86 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 26 decembrie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 24 ianuarie 2025, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel a indicat că nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond în partea încasării penalității de 69 007,86 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7 000 lei, dat fiind emisă în această parte cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, instanța superficial a evaluat materialele dosarului, nu a luat în considerație argumentele prezentate, în rezultat, soluția primei instanțe este una neîntemeiată, pasibilă de a fi casată în partea contestată.

Deși clauza privind încasarea penalității (p.7 din contractul de transport mărfuri din 6 septembrie 2023 –„pentru întârzierea plăților din partea clientului se încasează penalitate în mărime de 0,5% din suma totală a comenzii pentru fiecare zi de întârziere) este una abuzivă, instanța de fond a admis în mod neîntemeiat acest capăt de cerere, dispunând încasarea penalității în sumă de 69 007,86 de lei din contul apelantei.

Instanța de fond a înlăturat în mod eronat caracterul abuziv al clauzei penale raportate la cuantumul de 0,5% pe zi, calculată pentru o perioadă extinsă de 298 de zile, în condițiile în care valoarea totală a penalităților depășește considerabil cuantumul datoriei de bază.

Iar, conform art. 1073 Cod civil, într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

Conform art. 1076 alin. (1) din Cod civil: clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, iar în corespundere cu art. 1077 alin. (1) pct. 4), lit. a) și b), pct. 6), alin. (3) din Cod civil, sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect: 4) faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului, dar: a) nu generează obligații în sarcina profesionistului; sau b) obligațiile profesionistului sânt supuse unei condiții a cărei îndeplinire depinde doar de voința acestuia din urmă; 6) solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor

contractuale; (3) In scopul aplicării dispozițiilor art. 1073 și 1074, dispozițiile alin. (1) și (2) ale prezentului articol se vor citi cu adaptările necesare, astfel încât: a) trimiterile la profesionist se vor considera trimiteri la partea care a propus clauzele; iar b) trimiterile la consumator se vor considera trimiteri la partea căreia i s-au propus clauzele.

În conformitate cu art. 1080 alin. (1) din Cod civil, într-un contract prin care un profesionist livrează bunuri, execută lucrări sau prestează servicii în folosul unui alt profesionist sau al unei autorități publice ori al unei alte persoane juridice de drept public sau asociații ale acestora, este lovită de nulitate absolută clauza, chiar dacă ea a fost negociată individual, referitoare la termenul de executare a obligației pecuniare, la rata dobânzii de întârziere sau a penalității la întârzierea în executarea obligației pecuniare ori a despăgubirii pentru cheltuielile de recuperare a acesteia dacă clauza este vădit abuzivă față de creditorul obligației pecuniare. Dispozițiile art. 1076 se aplică în mod corespunzător clauzelor vădit abuzive.

Totodată, instanța de fond a dispus încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7 000 lei, care au fost suportate de partea reclamantă la examinarea acțiunii. Consideră această sumă, ca fiind una majorată și inechitabilă, în raport cu complexitatea cauzei și a timpului de lucru. Or, ședințe de judecată în cauza menționată nu au avut loc, iar lucrul avocatului s-a exprimat în formularea și depunerea cererii de chemare în judecată, la materialele cauzei nu a fost prezentat raportul de activitate al avocatului, unde să fie inclusă lista detaliată a actelor de avocat și timpul aferent acestora.

De altfel, este evident că somațiile și cererile de chemare în judecată nu sunt întocmite de la zero, există modelul acestora iar schimbarea sumelor și a datelor părților nu prezintă un mare efort.

Totodată, consideră că suma pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică de 7 000 lei, este una majorată și inechitabilă în raport cu materialele cauzei, iar suma de 2 000 lei este o compensație echitabilă a cheltuielilor de asistență juridică, în raport cu complexitatea cauzei și a timpului de lucru aferent.

În acest context, consideră neîntemeiată parțial soluția instanței de fond întrucât în partea contestată nu corespunde normelor de drept material și procedural.

Prezenta cauză cade sub incidența prevederilor art. 276^2-art. 276^4 Cod de procedură civilă, fapt care nu implică obligația instanței de citare a părților.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respinge apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate, iar în sensul art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În baza art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin.(1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În corespundere cu art. 276^2 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art. 276^3 alin.(1)–(3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite

solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră reieșind din împrejurările cauzei precum că nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi cată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Potrivit prevederilor art. 276^4 alin.(1)-(2) Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Colegiului civil, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

Din probatoriul administrat în speță Colegiul judiciar a stabilit că, la 6 septembrie 2023 între SRL „ADG Auto Trans”, în calitate de transportator și SRL „Zao Capital Investment” a fost încheiat contractul-cerere pentru transportul de marfă, în temeiul căruia SRL „ADG Auto Trans”, s-a obligat să transporte fructe, din Republica Moldova, or. Chișinău către *****, la prețul de 2 400,00 euro, iar clientul SRL „Zao Capital Investment” s-a obligat să achite remunerația cuvenită în termen de 10 zile de la furnizarea și semnarea originalelor CMR, n/n, act de îndeplinire a lucrărilor, factura de plată.

Conform scrisorii de transport internațional de mărfuri CMR, Seria AD nr. 000813, se atestă că SRL „ADG Auto Trans”, a transportat marfa expeditorului SRL „Zao Capital Investment” către destinatarul Firma HANDLOWA ANDRZEJ SISIK, din Chișinău, Republica Moldova către ***** rezerve și observații ale transportatorilor nu au fost înserate.

Potrivit facturii fiscale seria AAR nr. 2201007, pentru prestarea serviciului de transport internațional Chișinău, Republica Moldova – *****, SRL „Zao Capital Investment”, în calitate de beneficiar s-a obligat să achite în beneficiul prestatorului (transportator), SRL „ADG Auto Trans”, remunerația în mărime de 46 315,68 lei.

La fel, actele cauzei denotă că SRL „Zao Capital Investment” a beneficiat de serviciul de transport de mărfuri conform scrisorii de transport internațional CMR Seria AD nr. 000813 din 07.09.2023 și factura fiscală, dar nu a achitat remunerația pentru serviciile prestate, fapt ce a dus la formarea unei datorii față de SRL „ADG Auto Trans”, care la 10 iulie 2024 constituia 46 315,68 lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, C.A. ”Frecăuțean Marina”, în interesele SRL „ADG Auto Trans”, la 20 februarie 2024 a expediat reclamația, în temeiul căreia a solicitat achitarea sumei restante, notificare lăsată fără răspuns și executare, motiv pentru care reclamanta s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d. 14, 15).

La 19 august 2024, SRL „ADG Auto Trans” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”ZAO Capital Investment” prin care a solicitat încasarea datoriei rezultate din cererea-contract pentru transportul de mărfuri din 6 septembrie 2023 în mărime de 46 315,68 lei, penalității în mărime de 69 007,86 lei și cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuielile pentru asistență juridică.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 24 ianuarie 2025, apelanta SRL „ZAO Capital Investment”, reprezentată de avocatul Andrei Bîtcă, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respins capătul de cerere privind încasarea penalității în mărime de 69 007,86 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Totodată, Colegiul atestă că obiect al cererii de apel în sensul formulat de SRL „Zao Capital Investment” îl reprezintă cu titlu principal dezacordul acesteia cu soluția instanței de fond de admitere integrală a cerinței de încasare de la SRL „Zao Capital Investment” a penalității de întârziere în sumă de 69 007,86 lei (46 315,68 lei x 0,5 % pe zi x 298 zile) pentru perioada 26 septembrie 2023-19 august 2024, calculată după expirarea a 10 zile de la recepționarea mărfii (15 septembrie 2023 +10 zile), care în opinia apelantei este o clauză abuzivă, dar și o penalitate disproporționat de mare în raport cu suma datoriei.

Conform dispoziției art. 373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate,

legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, astfel încât instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra pretenției de încasare a penalității, cheltuielilor de asistență juridică.

Verificând legalitatea hotărârii în partea contestată în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În sprijinul poziției exprimate, Colegiul judiciar reține prevederile art. 774 alin. (1) Cod civil, care statuează că, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În sensul art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil prevede că, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Aderent art. 901 alin.(1) Cod civil, statuează că, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Potrivit art. 912 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

În particular, conform materialului probatoriu administrat, se constată cu certitudine că la 6 septembrie 2023 între SRL „ADG Auto Trans”, în calitate de transportator și SRL „Zao Capital Investment” a fost încheiat contractul – cerere pentru transportul de marfă, în temeiul căruia SRL „ADG Auto Trans”, s-a obligat să transporte fructe, din Republica Moldova, or. Chișinău către *****, la prețul de 2 400,00 euro, iar clientul SRL „Zao Capital Investment” s-a obligat să achite remunerația cuvenită în termen de 10 zile de la furnizarea și semnarea originalelor CMR, n/n, actului de îndeplinire a lucrărilor, facturii de plată.

Totodată, actele cauzei denotă că această obligație de plată nu a fost onorată nici după recepționarea somației (f.d. 14-15), fapt ce a dus la formarea unei datorii de 46 315,68 lei.

Conform pct. 7 din contract, părțile contractante au convenit ca în cazul întârzierii plății, de la client se va încasa o penalitate în mărime de 0,5 % din tariful stabilit conform cererii pentru fiecare zi de întârziere. (f.d. 10)

În acord cu art. 934 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

În accepțiunea art. 947 alin. (1)-(3) din Codul civil, **clauza penală** este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Conform prevederilor art. 948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

În sensul normelor legale sus-citate este de înțeles că clauza penală constituie o evaluare convențională și prealabilă a eventualelor prejudicii pe care debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestației la care s-a îndatorat.

Prin urmare, părțile, stipulând o penalitate pentru eventuala neexecutare a obligațiilor contractuale și semnând această înțelegere, au dat o evaluare consecințelor neexecutării acestor obligații, luând în calcul circumstanțele concrete și specificul raporturilor contractuale, capacitatea de plată, mărimea despăgubirii și alte circumstanțe relevante.

Colegiul civil reține că *aplicarea clauzei penale presupune doar neexecutarea unei obligații principale din partea debitorului, iar existența cât și întinderea prejudiciului nu necesită a fi dovedite*, creditorul urmând să dovedească numai existența obligației contractuale și faptul că aceasta nu a fost executată.

Astfel, dat fiind că apelanta SRL „Zao Capital Investment” s-a aflat în întârziere de plată, Colegiul judiciar apreciază ca fiind întemeiate argumentele instanței de fond, intimatei precum că la caz este plătibilă penalitatea contractuală, în condițiile în care în speță se întrunesc temeiurile legale pentru adjudecarea în beneficiul SRL „ADG Auto Trans” a penalității de întârziere, iar clientul-debitor SRL „Zao Capital Investment” urmează să achite la caz o penalitate de întârziere pentru perioada 26 septembrie 2023-19 august 2024 în mărime de 69 007,86 lei (46 315,68 lei x 0,5 % pe zi x 298 zile) calculată după expirarea a 10 zile de la recepționarea mărfii (15 septembrie 2023 +10 zile).

Prin urmare, SRL „ADG Auto Trans” este îndreptățită în circumstanțele prezentei spețe de a cere aplicarea dispozițiilor art. 947 din Codul civil, motiv

pentru care Colegiul consideră că instanța de fond corect a considerat aplicabile în speță dispozițiile art. 947 din Codul civil, situație ce determină menținerea hotărârii primei instanțe.

Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele apelantei precum că clauza privind încasarea penalității este una abuzivă, în contextul în care contractul-cerere pentru transportul de marfă din 6 septembrie 2023 a fost încheiat între doi profesioniști, SRL „ADG Auto Trans" și SRL „Zao Capital Investment", două persoane juridice, care practică activitate comercială, fapt care denotă că SRL „Zao Capital Investment" la caz nu are calitate de consumator și nu beneficiază după cum afirmă apelanta de protecția juridică sporită de care se bucură un consumator. Or, conform art.3 alin. (1) din Codul civil, are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist.

Așadar, prin „consumator" se înțelege orice persoană fizică ce acționează în scopuri care se află în afara activității sale profesionale, iar în speță, raportul juridic s-a stabilit între doi profesioniști (B2B), guvernat de principiul echilibrului contractual și al libertății contractuale și nu de normele de ordine publică privind protecția consumatorilor.

Mai mult, persoanele juridice nu se pot compara cu persoanele fizice, între cele două existând deosebiri fundamentale de regim juridic, cum ar fi momentul dobândirii capacității de folosință și de exercițiu sau desfășurarea activităților autorizate.

Totodată, Colegiul respinge ca fiind neîntemeiat și argumentul apelantei precum că la caz penalitatea de întârziere este una disproporționat de mare în raport cu datoria de bază, aceasta urmând a fi redusă integral, în condițiile în care nu a solicitat în cadrul primei instanțe reducerea acesteia, dat fiind că reducerea penalității disproporționat de mari poate fi dispusă doar la cererea debitorului, instanța de fond nu era în drept să o reducă în lipsa cererii debitorului.

Or, în virtutea art. 953 alin.(1) din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari. La reducerea penalității, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

În consecință, Colegiul conchide că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței.

În acord cu art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Aderent, conform pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.19-02/27.05.22 din 27 mai 2022, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: *complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței*.

Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobată prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.19-02/27.05.22 din 27 mai 2022, prevede și faptul că la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont și *de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speță.*

Astfel, conform dispozițiilor normelor legale citate supra, Colegiul civil conchide că, pentru ca instanța să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca acestea să fie probate.

În particular, materialele cauzei civile denotă că, reclamanta SRL „ADG Auto Trans” fost reprezentată în instanță, de avocatul Frecăuțan Marina în baza mandatului avocațial seria MA nr. 2144253 din 19 iulie 2024 (f.d. 5), iar pentru a face dovada cheltuielilor suportate a prezentat factura fiscală seria nr. EAQ000109265 din 21 iulie 2024, conform căreia reclamanta a achitat avocatului Frecăuțan Marina pentru asistență juridică suma de 7000 de lei. (f.d. 17)

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel reține că, prima instanță corect a concluzionat asupra admiterii cerinței de compensare a cheltuielilor de judecată în cazul din speță, SRL „ADG Auto Trans” probând caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică pretinse.

Reieșind din dovezile prezentate de reclamanta/intimată în cumul cu materialele cauzei, precum și aportul avocatului la soluționarea cauzei, atât pe cale amiabilă, cât și în instanță, timpul și munca depusă de avocat, natura și durata relației dintre avocat și client, complexitatea cauzei, Colegiul civil observă că, suma de 7000 de lei pretinsă de reclamantă cu titlu de cheltuieli de asistență juridică este una reală, necesară și rezonabilă ca mărime în raport cu volumul serviciilor prestate de către avocat în cazul din speță, reclamanta intimată a făcut dovada suportării acesteia (factura fiscală seria nr. EAQ000109265 din 21 iulie 2024) ceea ce justifică soluția instanței de fond în aceste sens, de admitere integrală a acestei pretenții.

Totodată, Colegiul ține să remarce că apelanta, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Mai mult, CEDO reține că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61,). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Din cele ce preced, având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantă sunt nefondate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4 , 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelanta Societatea cu Răspundere Limitată ”ZAO CAPITAL INVESTMENT”, reprezentată de avocatul Andrei Bîtcă.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2024.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan